

ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА

освіта для демократичної стійкості

THE EUROPEAN
WERGELAND
CENTRE

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norway

28 серпня 2025 р.

Запрошення до участі в навчальній програмі

“ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ШКОЛИ ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ СТІЙКОСТІ”

Шановні директори та директорки шкіл, якщо ви:

- новопризначені на посаду або хочете активізувати спільноту вашої школи;
- шукаєте родзинку вашого закладу й вірите, що культура демократії і виховання свідомих громадян – це те, що вам потрібно;
- шукаєте допомогу для стратегічного розвитку школи;
- прагнете, щоб ваші педагоги йшли в ногу з сучасними освітніми підходами;
- хочете активізувати своїх учнів та налагодити кращі зв'язки з громадою;

долучайтесь до навчальної програми, що допоможе вам зростати як управлінцю, формувати стратегію демократичного розвитку школи згідно з рекомендаціями та вимогами МОН України і ДСЯО, гуртувати учасників освітнього процесу, а також формувати у школі професійну спільноту висококваліфікованих педагогів.

Ми пропонуємо вам активне залучення упродовж **15 місяців** (жовтень 2025 – грудень 2026), яке складатиметься з серії навчань (очно та дистанційно) із провідними освітніми експертами, обміну досвідом з колегами з України, Норвегії та інших країн, реалізації практичних завдань на базі вашої школи й відбуватиметься за менторського супроводу досвідченої тренерської команди.

Встигніть заповнити заявку в гугл-формі до **15 вересня**:

<https://forms.gle/j4tKfVoh45iX3jX1A>

Пропонуємо вам та вашому закладу освіти спільну подорож до створення школи, в якій хочеться вчити і вчитися.

«Бажання змінюватися стало поштовхом до участі у програмі «Демократична школа» і, чесно кажучи, це було найкращим рішенням! Навчання в рамках програми, нові знання і заряд натхнення стали рушієм змін у ліцеї».

*Катерина Хихля, заст. директора
Мереф'янського медичного ліцею*

ЩО МИ ПРОПОНУЄМО

Навчальна програма складається з двох частин:

- навчання для керівництва (директора та одного заступника) і
- навчання для всього педагогічного колективу (зادля сталості змін у школі).

Навчання для керівництва школи складається з очних і онлайнових сесій та практичних завдань (детальніше див. календар нижче), а завершиться реалізацією демократизаційного проєкту. Під час навчання вам допомагатиме досвідчена та доброзичлива тренерська команда Програми “Демократична школа”.

Упродовж трьох семестрів ми працюватимемо разом у спокійному та стабільному ритмі - без перегонів і надзавдань. Наша мета – запустити сталі зміни й допомогти вам крок за кроком створити кращу школу. Подумайте, будь ласка, чи ви зможете приділити для цього достатньо часу.

Ми розробили цю навчальну програму на основі 10-річного досвіду роботи “Демократичної школи” з українськими закладами освіти та педагогами. Вона тривала – бо ми бачимо, що саме стільки часу потрібно, щоб запустити сталі зміни. Але ваша участь у програмі не передбачає додаткового бюрократичного навантаження. Ми знаємо, що потрібно керівництву школи і педагогічному колективу, зокрема, в умовах впровадження Нової української школи – й прагнемо допомогти вам.

Якщо вам цікаво спробувати, прохання ознайомитися з інформацією про програму та проговорити участь вашої школи із педагогічним колективом чи хоча б його активом. Адже головна ідея цього навчання – це спільне професійне зростання керівництва школи та педагогічного колективу.

Якщо у вас є запитання, запрошуємо на Зум-зустріч про програму 08 вересня, 15.00-16:30. Для участі зареєструйтеся тут: [реєстраційна форма](#)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ “ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА”

[Програма “Демократична школа: освіта для демократичної стійкості”](#) реалізується [Європейським центром ім. Вергеланда](#) (Норвегія) та Міністерством освіти і науки України за фінансової підтримки Норвегії.

Навчальна програма “Організаційний розвиток школи задля демократичної стійкості” реалізується у партнерстві з [Центр освітніх ініціатив](#), заснованим львівськими освітянами, які прагнули створити організацію, що впроваджувала б інноваційні ідеї у сферу середньої освіти. За майже 30 років існування Центр освітніх ініціатив пройшов кілька етапів розвитку – від організації, що фокусувала свою діяльність виключно на учнях та вчителях середньої школи, до осередку, навколо якого згуртувалися небайдужі громадяни, що прагнуть реалізувати актуальні для суспільства ідеї у різних сферах. Місія ЦОІ – формування суспільно активних особистостей шляхом впровадження ініціатив у сфері освіти.

КАЛЕНДАР ПРОГРАМИ

вересень 2025	жовтень 2025	листопад 2025	грудень 2025
08 вересня, 15:00-16:30 – онлайн-зустріч для запитань і відповідей щодо програми навчання 15 вересня, 18:00 – речинець зголошень до участі в навчанні 18 вересня – відібрані директори / директорки шкіл отримають запрошення до участі в програмі 25 вересня, 15:00-17:00 – настановча онлайн-зустріч з відібраними директорками й директорами Долучення до спільних каналів комунікації (закрита група у Фейсбуку та месенджерах)	Підписання угоди про співпрацю між школою та Програмою “Демократична школа” 12-15 або 16-19 жовтня, Львів – очний тренінг для управлінської команди Після повернення з навчання управлінська команда проводить педагогічну раду про свій досвід із застосуванням вивчених на тренінгу інструментів З 20 жовтня: проходження онлайн курсу “Прямуємо до демократичної школи” тривалістю 5 тижнів. Цей курс обов'язковий для управлінської команди та всього педколективу школи (проходження курсу передбачає щотижневі зустрічі, 1,5 години онлайн (проводять тренери Програми) та виконання завдань на онлайн-платформі (1-2 години щотижнево)	До 22 листопада – Навчання управлінської команди та педагогічного колективу школи на фасилітованому курсі “Прямуємо до демократичної школи” (сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого МОН зразка (24 год). Дата за погодженням Очне навчання на базі школи (приїзд тренерів повністю забезпечує Програма). Тренінгове (інтерактивне) навчання тривалістю пів дня. Останній тиждень листопада – перший тиждень грудня – шкільний колектив проводить самооцінювання за “Інструментом демократичного розвитку школи” (дистанційно фасилітоване тренерами програми). Для якісного проведення самооцінювання попросимо запросити представників усіх груп учасників освітнього процесу (15-20 осіб). Самооцінювання триває бл. 4 год.	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Останній тиждень листопада - перший тиждень грудня – шкільний колектив проводить самооцінювання за “Інструментом демократичного розвитку школи” (дистанційно фасилітоване тренерами програми). До 15 грудня вчителі школи обирають курс для професійного розвитку, який проходитимуть у 2026 р.

січень 2026	лютий 2026	березень 2026	квітень 2026
Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда школи проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) З 19 січня – початок навчання педколективу на обраних курсах (тривалість – 8 тижнів). Пройходження курсу передбачає щотижневі 1,5-годинні онлайн-зустрічі з тренерами та виконання завдань на онлайн-платформі (1-2 год. щотижнево; сертифікат про підвищення кваліфікації МОН зразка на 30+ год)	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) Навчання педколективу на обраних курсах.	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) 13 березня – завершення навчання педколективу на обраних курсах.	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) Практикум для педагогів школи (на основі матеріалів курсів) Усі, хто успішно пройдуть навчальний практикум, отримають сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого МОН зразка (20–30 год, залежно від обраного курсу).
червень-липень 2026	серпень 2026	вересень-жовтень 2026	листопад - грудень 2026
Обмін досвідом та напрацюваннями Можливість участі в очних заходах (усі витрати - за кошт Програми). Детальнішу інформацію отримають відібрані учасниці й учасники курсів.	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) Реалізація демократизаційного проєкту у школі	Онлайн-вебінар для управлінської команди (2 год.) Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.) Реалізація демократизаційного проєкту у школі Підсумкове самооцінювання і підсумки навчальної програми (онлайн)

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ

- **ваша школа не брала участі в Програмі “Демократична школа” у 2016-2021 роках;**
- **мотивація** до запровадження змін з метою поглиблення демократичної культури в школі та розвитку громадянських компетентностей вашого педагогічного колективу та учнів й учениць, до формування професійної спільноти на базі школи;
- **школа, яку ви очолюєте:**
 - **навчається очно чи у змішаному форматі;**
 - **розташована в одній із перелічених областей:** Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька;
 - **охоплює 250-400 учнів;**
 - **I-II чи I-III ступенів** (не є новоствореним ліцеєм).

Додатковою перевагою є:

- якщо ви – новопризначений директор/директорка;
- можете надати рекомендаційний лист для вашої кандидатури від [тренера/тренерки Програми “Демократична школа”](#)
- ви або хтось із педагогів школи пройшов [фасилітовані курси Програми “Демократична школа”](#).

Заявка не буде розглядатися, якщо при її заповненні будуть порушені принципи академічної доброчесності, включно з генеруванням відповідей за допомогою ШІ.

КОМАНДА ДЛЯ УЧАСТІ У ВСТУПНОМУ ОЧНОМУ ТРЕНІНГУ

До участі у вступному тренінгу запрошуємо команду у складі 2 осіб:

- 1) ви (директор/директорка школи);
- 2) заступник/заступниця директора (якщо у вашій школі кілька заступників, то це має бути заступник/заступниця, що відповідає за освітню, методологічну складову, працює з учителями).

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УЧАСНИЦЬ ТА УЧАСНИКІВ КУРСУ

Якщо ви подаєтеся на цю програму, ми очікуємо, що ви та школа, яку ви очолюєте:

- візьмете участь у повній програмі (до грудня 2026 р.), включно з обов'язковою участю вас та вашої заступниці / вашого заступника в очному навчанні у жовтні 2025 р.;
- формалізуєте відносини між очолюваним вами ЗЗСО та “Демократичною школою” через підписання Угоди про співпрацю;
- створите умови для навчання вчителів на фасилітованих курсах на час тривання програми і будете мотивувати їх до професійного розвитку;
- будете відкритими до обміну досвідом з колегами через закриту групу у Фейсбуку та на очних / онлайнових заходах;
- здійсните за фасилітації тренерської команди “Демократичної школи” регулярний моніторинг змін у школі з використанням “Інструменту демократичного розвитку школи”;
- реалізуєте практикуми, які передбачають пропоновані “Демократичною школою” курси;
- заплануєте та втілите загальношкільний проєкт з демократизації обраних вами аспектів життя школи за підтримки тренерської команди Програми.

РЕЗУЛЬТАТИ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ ДЛЯ ШКОЛИ

Для школи в цілому

- Створено спільну візію розвитку школи на засадах демократії.
- Зміцнено інституційну спроможність школи та підвищено якість освітніх і управлінських процесів.
- Поглиблено демократичну культуру школи.
- Посилено шкільну команду – учасники освітнього процесу навчилися працювати разом заради спільної мети.
- Запущено сталі демократичні зміни в управлінських та педагогічних процесах.
- Налагоджено співпрацю з громадою.
- Сформовано дієву професійну спільноту на базі школи.

Для директора/директорки школи

- Розроблено стратегію школи з акцентом на розвиток демократичної культури, громадянських компетентностей, формування демократичної стійкості, зроблено перші кроки для її реалізації.
- Учасники освітнього процесу відчувають співвідповідальність за те, що відбувається у школі та зі школою.
- Обмін досвідом і добрими практиками з колегами та експертами з України та з-за кордону.
- Менторська підтримка досвідчених тренерів/тренерок.

- Підвищено кваліфікацію, що підтверджує серія сертифікатів, які відповідають вимогам МОН України, із загальною кількістю 120 годин.
- У результаті підвищення кваліфікації ви впевнено володітимете:
 - сучасними управлінськими підходами до розвитку школи (командне управління, лідерство, стратегічне планування);
 - інструментами формування і підтримки культури демократії у шкільному середовищі, залучення педагогів, учнів і батьків;
 - підходами до налагодження ефективної співпраці з громадою та зовнішніми партнерами;
 - алгоритмом та засобами для впровадження сталих змін.

Для педагогічного колективу

- Формування згуртованої професійної спільноти, яка вміє вирішувати проблеми та створює простір для взаємопідтримки.
- Підвищено кваліфікацію, що підтверджує серія сертифікатів, які відповідають вимогам МОН України, із загальною кількістю 120 годин.
- У педагогічній практиці змістився акцент із знаннєвого до компетентнісного і діяльнісного підходу.
- У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу відбувся перехід від вертикальних до горизонтальних стосунків.
- У результаті підвищення кваліфікації ви впевнено володітимете дієвими інструментами для:
 - формування громадянської стійкості та виховання свідомих громадян;
 - наскрізного розвитку громадянських компетентностей та наскрізних умінь учнів;
 - компетентнісного освітнього процесу;
 - формувального оцінювання;
 - навчання через проєктний підхід;
 - рефлексії щодо особистого і професійного розвитку, педагогічної практики;
 - планування власного професійного та особистого розвитку.

Якщо вам цікаво навчатися і розвиватися разом із нами, заповніть зголошення у гугл-формі:

<https://forms.gle/j4tKfVoh45iX3jX1A>

(нижче подаємо запитання зі зголошення для ознайомлення та підготовки)

Кінцевий термін подання заявок: 15 вересня 2025 року, 18:00. Результати відбору будуть повідомлені обраним кандидатам 18 вересня 2025 року.

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишіть на електронну адресу sfd@theewc.org або реєструйтеся на сесію запитань та відповідей 08 вересня, 15:00-16:30

[реєстраційна форма](#)

ЗРАЗОК ФОРМИ ДЛЯ ЗГОЛОШЕННЯ (виключно для ознайомлення; зголошення приймаються лише через гугл-форму, покликання на яку подано вище; радимо підготувати собі відповіді на запитання форми у вордівському документі, а тоді скопіювати їх у гугл-форму)

Зголошення приймаються до 18 год. 00 хв. 15 вересня 2025 року.

Відібрані особи отримають запрошення до обов'язкової участі в установчій сесії (онлайн), яка відбудеться 25 вересня 2025 року о 15:00.

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишiть на електронну адресу Програми sfd@theewc.org

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ШКОЛУ

Повна назва закладу освіти

Рiвень акредитації

Кількість учнів

Кількість учителів

Покликання на сторінку закладу в ІСУО

Веб-сторінка

Поштова адреса

Сторінка/-и у соцмережах

У скільки змін навчається Ваша школа?

Чи проходила Ваша школа інституційний аудит? Якщо так, то у якому році?

Яка форма навчання у Вашій школі?

У якій області знаходиться ваш заклад освіти?

МОТИВАЦІЯ ДЛЯ УЧАСТІ В ПРОГРАМІ

Чому Ви як директор/директорка школи хочете, щоб школа взяла участь у Програмі? (до 150 слів)

Опишіть, якою має стати ваша школа після участі у цій навчальній програмі (до 150 слів)

Якщо мене відберуть для участі у цій навчальній програмі, більш зручними датами* для очного навчання у Львова є:

* організатори залишають за собою право самостійно визначити дати Вашої участі у очному навчанні з огляду на можливості готелю та потребу мати дві рівноцінні за розміром групи

- 12-15 жовтня
- 16-19 жовтня
- обидві

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВАС

1. Директор/директорка школи

ППП

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Профіль у соцмережах (якщо є)

З якого року Ви працюєте на посаді директора цієї школи?

Ваш педагогічний стаж

Ваш управлінський стаж

Чи є у Вас досвід участі в тренінгах/навчанні у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

Як Ви розумієте поняття “громадянська стійкість”, “демократична стійкість”?

У чому для Вас полягає демократія у школі?

Чи маєте досвід тренерської роботи? Який?

Яка Ваша улюблена книжка і чому?

Просимо додати ваше актуальне резюме (у довільній формі, максимальний розмір файлу – 5 Мб)

2. Заступник/заступниця директора школи

ППП

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Профіль у соцмережах (якщо є)

З якого року Ви працюєте на посаді заступника / заступниці директора цієї школи?

Ваш педагогічний стаж

Ваш управлінський стаж

Чи є у Вас досвід викладання чи іншої діяльності у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

Чи маєте досвід тренерської роботи? Який?

Як Ви мотивуєте педагогів до професійного розвитку?

Якщо б Ви могли змінити одну річ у педагогічних підходах вчителів Вашої школи “за помахом чарівної палички”, що б це було і чому?

ОПИШІТЬ ВАШУ ШКОЛУ

Опишіть Вашу школу так, ніби вона жива людина. Яка вона?

Наведіть приклади демократії у Вашій школі (в культурі школи, в управлінських процесах, в освітньому процесі тощо)

Розкажіть, як Ваші вчителі співпрацюють

У яких програмах та проєктах Ваша школа брала участь упродовж останніх 3 років? Як змінилася Ваша школа у результаті цього?

Як Ваші педагоги навчаються / підвищують кваліфікацію? Які труднощі з цим виникають?

Чи співпрацює Ваша школа з місцевою громадою? Якщо так, як ця співпраця сприяє розвитку учнів та учениць?

ПІДТВЕРДЖУЮ, ЩО:

- Школа, яку я очолюю, не брала участі у компоненті інституційної підтримки від “Демократичної школи” (2016-2021).

- Управлінська команда нашої школи прочитала всю інформацію про курс для керівництва школи та інституційну підтримку.
- Моя заступниця / мій заступник готові брати участь у цьому навчальному курсі.
- Ми розповіли педагогічному колективу / його активу про те, що подаємося на цей навчальний курс і пояснили його суть та залученість вчителів.
- Ми (я, мої заступниці / заступники, педагогічний колектив школи) готові співпрацювати з Програмою упродовж 15 місяців.
- Я ознайомила / ознайомився з календарем роботи на вересень 2025 – грудень 2026.
- Якщо мою кандидатуру буде відібрано, я розумію, що мені потрібно буде підписати угоду про співпрацю з Програмою “Демократична школа”.
- Наша школа може інтегрувати запропоновані активності (навчання та реалізація практичних завдань) у план роботи у проміжку між жовтнем 2025 та груднем 2026.
- Я засвідчую, що вся інформація, подана у цій заявці, є правдивою.

Дякуємо за Вашу зацікавленість!

Ми повідомимо відібрані заклади освіти до 18 вересня 2025 року.